

Průvodní vysvětlení k návrhu na cílenou revizi obecného nařízení o blokových výjimkách

Účelem této vysvětlivky je objasnit cíl a oblast působnosti návrhu na revizi [obecného nařízení o blokových výjimkách](#)¹ na základě výsledků komplexního hodnocení politiky státní podpory a [kontroly účelnosti](#)² a uvést jej do souladu s revizemi některých pokynů pro státní podporu³. Tato vysvětlivka doprovází veřejnou konzultaci týkající se tohoto návrhu obecného nařízení o blokových výjimkách. Tato revize navazuje na revizi obecného nařízení o blokových výjimkách přijatou dne 23. července 2021.

Veřejné financování, které splňuje podmínky státní podpory vymezené v čl. 107 odst. 1 Smlouvy o fungování Evropské unie („SFEU“), musí být před uskutečněním obvykle oznámeno Komisi a schváleno. Zásady, z nichž vycházejí pravidla EU pro státní podporu, zajišťují, aby veřejné výdaje nevedly k nekalé soutěži s podniky působícími na vnitřním trhu EU. Konkrétněji řečeno, tyto zásady pomáhají zajistit, aby veřejné prostředky nenahrazovaly soukromé investice, sloužily obecným politickým cílům a nepřesahovaly částky potřebné ke splnění těchto cílů. Členské státy nejsou povinny oznámit státní podporu Komisi, pokud dotyčná podpora spadá pod pravidlo *de minimis* nebo splňuje všechna příslušná kritéria stanovená v obecném nařízení o blokových výjimkách.

Účelem změn, které jsou předmětem této veřejné konzultace, je pozměnit obecné nařízení o blokových výjimkách cíleným způsobem, který zaručí, aby náležitě doplňovalo příslušné současně revidované pokyny pro státní podporu, a zajistit, aby pravidla patřičně zohledňovala vývoj trhu a technologií a nové priority Komise, zejména Zelenou dohodu pro Evropu a průmyslovou a digitální strategii. Dalším zjednodušením a vyjasněním těchto pravidel dotyčná změna zlepší právní jistotu a členským státům usnadní provádění opatření podpory, která napomáhají ekologické a digitální transformaci, a zároveň co nejvíce omezí možná narušení hospodářské soutěže.

Revize obecného nařízení o blokových výjimkách se navrhuje konkrétně s cílem usnadnit členským státům provádění opatření státní podpory bez předchozího oznámení v těchto oblastech:

- regionální podpora,
- podpora v oblasti rizikového financování,
- podpora výzkumu, vývoje a inovací (dále jen „VaVaI“),
- podpora v oblasti životního prostředí a energetiky.

Tato iniciativa se do značné míry opírá o důkazy a údaje shromážděné v rámci kontroly účelnosti pravidel státní podpory provedené Komisí ve spojení se zkušenostmi Komise s

---

¹ Nařízení Komise (EU) č. 651/2014, kterým se v souladu s články 107 a 108 Smlouvy prohlašují určité kategorie podpory za slučitelné s vnitřním trhem, Úř. věst. L 187, 26.6.2014, ve znění pozdějších předpisů. Upozorňuje se, že probíhá cílená revize obecného nařízení o blokových výjimkách, která má usnadnit souhru mezi pravidly státní podpory a některými pravidly financování EU a která má být dokončena ve druhé polovině července 2021.

² Zveřejněno dne 30. října 2020, viz: https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/2044-Balicek-opatreni-pro-modernizaci-statni-podpory-z%C2%A0roku-2012-pokyny-pro-oblast-zeleznicni-dopravy-a%C2%A0pojisteni-kratkodobych-vyvoznich-uveru-kontrola-ucelnosti_cs

³ Pokyny k podpoře v oblasti energetiky a životního prostředí, pokyny k regionální podpoře, rámec pro výzkum, vývoj a inovace a pokyny k rizikovému financování.

trhem a zkušenostmi vyplývajících z její rozhodovací praxe. Jelikož se jedná o doprovodné opatření k revizím pokynů pro státní podporu v příslušných oblastech, nepovažovalo se za nezbytné samostatné posouzení dopadů této iniciativy.

1. Regionální podpora

Po přijetí pokynů k regionální podpoře použitelných od roku 2022 je nezbytné oddíl obecného nařízení o blokových výjimkách týkající se regionální podpory upravit, aby se zabránilo rozdílům mezi oběma soubory pravidel. Mimoto je vložena malá vysvětlivka za účelem vyloučení odpisových nákladů vyplývajících z používání určitých aktiv během období, kdy jsou tato aktiva používána pro projekt v oblasti VaVaI, z nákladů způsobilých pro regionální podporu, jelikož se nejedná o investiční náklady ve smyslu regionální podpory. Změny byly provedeny rovněž v oddíle o podpoře pro malé a střední podniky s ohledem na stejnou definici počáteční investice jako v případě regionální podpory a za účelem odstranění stávajícího nesouladu mezi oddíly týkajícími se malých a středních podniků a regionální podpory, pokud jde o způsobilé náklady.

Tento návrh na změnu obecného nařízení o blokových výjimkách obsahuje zejména tyto změny:

- Sladit u regionální podpory odvětvovou působnost (vyloučení hnědého uhlí, zahrnutí syntetických vláken a stavby lodí, vyloučení podpory širokopásmového připojení a výzkumné infrastruktury v oddíle týkající se regionální podpory, vyjasnění definice odvětví dopravy a energetiky).
- Rozšířit možnost poskytovat provozní podporu s cílem zabránit vylidňování nebo je omezit (což je dosud možné pouze v případě velmi řídké osídlených oblastí) i v řídké osídlených oblastech v souladu s postojem přijatým v pokynech k regionální podpoře.
- Mírně upravit prahové hodnoty pro oznamování regionální podpory za účelem jejich objasnění, a to s přihlédnutím ke všem možným intenzitám, avšak také povolit vyšší prahovou hodnotu u malých a středních podniků, které realizují projekt s hodnotou nižší než 50 milionů EUR, aby se zabránilo jejich penalizaci v důsledku přístupu založeného na upravené výši podpory, který se uplatňuje u větších projektů.
- Vyloučit z regionální podpory náklady na budovy, pozemky a vybavení, pokud jsou podporovány podle pravidel obecného nařízení o blokových výjimkách týkajících se podpory na projekty v oblasti výzkumu a vývoje.
- Sladit návrh oddílu týkajícího se malých a středních podniků s oddílem o regionální podpoře.

2. Podpora rizikového financování

Výsledky kontroly účelnosti potvrdily, že pravidla státní podpory pro rizikové financování zavedená v roce 2014 fungují celkově dobře a přispívají k řešení selhání trhu, které malým a středním podnikům v EU znemožňuje přilákat finanční prostředky potřebné k tomu, aby mohly růst a uspět, bez nepřiměřeného narušení hospodářské soutěže. Zároveň by měly být zavedeny určité změny, aby se usnadnil výklad a provádění těchto pravidel. Přezkum pravidel rovněž zohledňuje Zelenou dohodu pro Evropu a průmyslovou strategii (tím, že se například zahrnuje „bonus“ pro podporu na ochranu životního prostředí, jakož i podpora ve formě převodu práv duševního vlastnictví pro inovativní začínající podniky).

Již byla zahájena revize pokynů k rizikovému financování a proběhla veřejná konzultace s cílem získat názory zúčastněných stran a členských států. Jelikož pokyny k rizikovému financování jsou právním základem pro schvalování režimů podpory v oblasti rizikového financování, které jdou nad rámec obecného nařízení o blokových výjimkách, oba soubory pravidel spolu úzce souvisejí a je třeba zajistit jejich soudržnost. To je hlavním důvodem navrhovaných změn oddílu obecného nařízení o blokových výjimkách týkajícího se podpory přístupu malých a středních podniků k financování a souvisejících definic v kapitole I obecného nařízení o blokových výjimkách.

Všechny navrhované změny vycházejí z důkazů shromážděných během kontroly účelnosti. Navrhované změny ustanovení o rizikovém financování v obecném nařízení o blokových výjimkách jsou v souladu s probíhající revizí pokynů k rizikovému financování. Nejvýznamnější změny jsou tyto:

- Přepracovat stávající článek 21 rozdělením do dvou článků: jednoho věnovaného podpoře rizikového financování prostřednictvím finančních zprostředkovatelů a druhého věnovaného rizikovému financování ve formě daňových pobídek pro fyzické osoby investující do způsobilých podniků. Nový článek 21 byl přepracován tak, aby lépe zdůrazňoval třívrstevnou strukturu podpory v oblasti rizikového financování: od investorů k příjemcům prostřednictvím finančních zprostředkovatelů.
- Změnit kritérium způsobilosti, které společnostem umožňuje získat podporu v oblasti rizikového financování ze „*sedmi let od prvního komerčního prodeje*“ na „*10 let po registraci a/nebo v případě inovativních podniků sedm let od prvního komerčního prodeje*“.
  - Změna „*10 let po registraci*“ má zjednodušit uplatňování obecného nařízení o blokových výjimkách, protože registrace společnosti je přesné datum, zatímco první komerční prodej podléhá různým výkladům (v případě způsobilých malých a středních podniků, které nepodléhají registraci, lze za počátek desetiletého období způsobilosti považovat buď okamžik, kdy podnik zahájil svou hospodářskou činnost, nebo kdy mu vznikla daňová povinnost z hospodářské činnosti).
  - Možnost, aby členské státy v případě inovativních podniků nadále používaly stávající kritérium „*sedm let od prvního komerčního prodeje*“, reaguje na zpětnou vazbu obdrženou v rámci veřejné konzultace o pokynech k rizikovému financování, podle níž tyto společnosti v odvětví biotechnologií, zdravotní péče a mikroelektroniky mohou mít investiční cykly delší než 10 let. Inovativní podniky jsou již definovány v obecném nařízení o blokových výjimkách.
- Vyjasnit situaci „rozšíření podnikatelské činnosti“, v jejímž případě musí investice přesáhnout 50 % ročního obrátu malého a středního podniku, aby se uvedené malé a střední podniky staly způsobilými pro získání podpory v oblasti rizikového financování: Článek 21 nyní odkazuje na „novou hospodářskou činnost“ namísto techničtějších „nových výrobních nebo zeměpisných trhů“. Kromě toho návrh zahrnuje zelený bonus (investice musí překročit roční obrát malých a středních podniků jen o 30 %, nikoli o 50%) na investice zlepšující environmentální výkonnost v souladu s nařízením o taxonomii.

- Objasnění toho, že pro výpočet maximální podporované investice v rámci rizikového financování na příjemce je třeba vzít v úvahu nesplacenou částku v okamžiku poskytnutí podpory. To umožňuje splacení investice v rámci rizikového financování a získání dalších investic, je-li příjemce stále způsobilý.
- Snížení minimální prahové hodnoty pro účast soukromého sektoru na investicích v rámci rizikového financování v podporovaných regionech podle čl. 107 odst. 3 písm. a) SFEU. Toto odlišení zohledňuje rozdíly v přístupu k nebankovnímu financování, včetně rizikového financování, mezi členskými státy a v rámci členských států, přičemž je třeba mít na paměti, že nezbytnou podmínkou pro podporu v oblasti rizikového financování je účast soukromého sektoru, neboť to zajišťuje přilákání dalších investorů, obezřetné posuzování rizik a náležitou finanční hloubkovou kontrolu.
- Rozšířit oblast působnosti článku 24 o podpoře na náklady za účelem určení způsobilých podniků pro investice s cílem zahrnout náklady na investiční výzkum ve způsobilých podnicích k řešení problémů v odvětví rizikového kapitálu, aby se u těchto společností snížily informační asymetrie.
- Rozšířit oblast působnosti článku 22 o podpoře na zahájení činnosti tak, aby zahrnovala podporu ve formě převodu práv duševního vlastnictví z výzkumné organizace, kde byla práva duševního vlastnictví vyvinuta, na malé a inovativní podniky, které musí uvést na trh nový výrobek nebo službu.
- Objasnění v rámci definice, že s ohledem na dosažení požadovaného příspěvku investorů na opatření v oblasti rizikového financování lze zohlednit pouze subjekty v soukromém vlastnictví a že pro tento účel není možné brát v úvahu veřejné nebo poloveřejné subjekty, jako jsou národní podpůrné banky a instituce nebo mezinárodní finanční instituce.
- Zahrnout do definice inovativních podniků (což například umožňuje zdvojnásobit podporu na zahájení činnosti nebo výše uvedenou podporu na převod práv duševního vlastnictví) příjemce finančních prostředků Evropské rady pro inovace (ERI) nebo pečeti excelence ERI.

3. Podpora na VaVaI

Obecné nařízení o blokových výjimkách doplňuje ustanovení rámce pro státní podporu na VaVaI (dále jen „rámec pro VaVaI“). Stanoví podmínky slučitelnosti, na jejichž základě mohou členské státy provádět opatření státní podpory bez předchozího oznámení Komisi. Jak bylo oznámeno v souvislosti s revizí rámce pro VaVaI, Komise při provádění stávající cílené revize obecného nařízení o blokových výjimkách zahrne cílenou změnu ustanovení obecného nařízení o blokových výjimkách týkajících se VaVaI v souladu s tím, co bylo navrženo pro rámec pro VaVaI, aby se zajistila soudržnost pravidel státní podpory na VaVaI.

Za účelem řešení výše uvedených skutečností obsahují revidované části obecného nařízení o blokových výjimkách týkající se VaVaI zejména tato cílená zlepšení:

- Vyjasnění některých pojmů a definic: Za prvé se navrhuje objasnit, že „centra pro digitální inovace“, včetně center v rámci programu Digitální Evropa, mohou být považována za inovační klastry, jak je definováno v obecném nařízení o blokových

výjimkách. Za druhé je třeba změnit definice činností v oblasti průmyslového výzkumu a experimentálního vývoje, aby bylo zřejmé, že jsou zahrnuty výzkumné a vývojové činnosti v oblasti digitálních technologií/řešení. Za třetí se navrhuje vyjasnit, že inovační činnosti malých a středních podniků zahrnují zavádění digitálních řešení (jako je podpora služeb poskytovaných výzkumnými infrastrukturami, infrastrukturami pro testování a experimenty, inovačními klastry nebo soukromými odborníky v digitální oblasti).

- Zavedení nové definice a kritérií slučitelnosti umožňujících podporu infrastruktur pro testování a experimenty – využívaných převážně v průmyslu pro výzkumné a vývojové činnosti, jako je vývoj a testování nových technologií –, které mohou rovněž vybízet k investicím do VaVaI usnadňujícím dvojí transformaci. Tyto typy infrastruktur se někdy nazývají také „technologickými infrastrukturami“.
- Zjednodušit podmínky pro podporu na projekty v oblasti výzkumu a vývoje podle článku 25 obecného nařízení o blokových výjimkách, a to zejména tím, že se navrhne doplnění možnosti využít zjednodušeného vykazování nákladů k výpočtu nepřímých nákladů na projekty v oblasti výzkumu a vývoje.

4. Podpora v oblasti životního prostředí a energetiky

V souladu s cíli Zelené dohody se navrhuje rozšířit oblast působnosti obecného nařízení o blokových výjimkách rozšířením souboru opatření vyňatých z povinnosti týkající se předběžného oznámení a zvýšením prahových hodnot oznamovací povinnosti pro opatření v oblasti klimatu, energetiky a životního prostředí, je-li to objektivně odůvodněné. Navrhované rozšíření odráží praxi Komise při prosazování práva, zohledňuje vývoj technologií a trhu a omezuje narušování trhu a hospodářské soutěže, zejména u novějších a rozsáhlejších opatření. K hlavním navrhovaným změnám, které jsou v souladu s návrhem revidovaných pokynů k podpoře v oblasti klimatu, životního prostředí a energetiky, patří toto:

Podpora na ochranu životního prostředí

- Návrh rozšiřuje možnosti členských států podporovat investice do snižování emisí CO₂ tím, že obsahuje zvláštní ustanovení, podle nichž je investiční podpora na zachycování, využívání nebo ukládání uhlíku považována za slučitelnou a je vyňata z oznamovací povinnosti.
- Zavedení nové zvláštní kategorie výjimky pro investiční podporu pro čistá vozidla nebo vozidla s nulovými emisemi. Návrh rovněž doplňuje ustanovení o investiční podpoře na infrastrukturu dobíjecích a plnicích stanic, která byla nedávno zavedena v rámci cílené revize obecného nařízení o blokových výjimkách doprovázející VFR na období 2021–2027, a to tím, že i) rozšíří oblast působnosti investiční podpory pro infrastrukturu plnicích stanic na subjekty, které dodávají rovněž nízkouhlíkový vodík, a ii) zahrnuje také podporu na infrastrukturu dobíjecích a plnicích stanic, která není veřejně přístupná.
- Zavedení „zeleného bonusu“ u podpory na zlepšení energetické náročnosti budov s cílem stimulovat ambiciózní projekty renovace budov. Tento bonus by se použil v případech, kdy zlepšení energetické náročnosti povede k významnému snížení poptávky po primární energii.

- Rozšíření oblasti působnosti obecného nařízení o blokových výjimkách tak, aby zahrnovala investiční podporu na obnovu přírodních stanovišť a ekosystémů, ochranu a obnovu biologické rozmanitosti a zavádění řešení založených na přírodě pro přizpůsobení se změně klimatu a její zmírňování.
- Rozšíření oblasti působnosti stávajících ustanovení o podpoře na recyklaci a opětovné využití odpadů tím, že se bude vztahovat i na investiční podporu pro jiné investice, které mají zvýšit úroveň účinného využívání zdrojů nebo přispět k přechodu na oběhové hospodářství.
- Stanovit, že na režimy podpory ve formě úlevy na daních ve prospěch energeticky náročných podniků podle směrnice o zdanění energie se vztahuje bloková výjimka, pokud tyto režimy vyžadují, aby příjemci splňovali podmínky zajišťující zvýšení energetické účinnosti a investic do projektů, které vedou u příjemce k podstatnému snížení emisí skleníkových plynů. Na režimy, které tyto podmínky nesplňují, se nebude vztahovat bloková výjimka, avšak mohou být oznámeny k posouzení podle pokynů pro státní podporu v oblasti klimatu, životního prostředí a energetiky (CEEAG), které jsou v současné době revidovány. Komise by ráda získala připomínky k zavedení těchto podmínek podle navrhovaného obecného nařízení o blokových výjimkách.
- Zavedení nové kategorie výjimky pro podporu ve formě snížení ekologických daní nebo poplatků, jež je zapotřebí u určitých odvětví s vysokou spotřebou zdrojů.
- Zajištění dodatečné flexibility stanovením vyšších intenzit podpory, zejména v případech, kdy je podpora poskytována v rámci soutěžního nabídkového řízení.

Podpora energie z obnovitelných zdrojů

- Zvýšit prahové hodnoty oznamovací povinnosti, přičemž se přihlíží ke snížení nákladů na vyspělé technologie a jejich integraci na trhu.
- K zohlednění větší úlohy ukládání energie při integraci energie z obnovitelných zdrojů do elektroenergetické soustavy a k zajištění souladu s návrhem pokynů k podpoře v oblasti klimatu, životního prostředí a energetiky se navrhuje rozšířit výjimky u investiční a provozní podpory na energii z obnovitelných zdrojů tak, aby zahrnovaly projekty skladování energie, které jsou přímo napojeny na nová nebo stávající zařízení pro výrobu energie z obnovitelných zdrojů.
- Aby se usnadnily investice do zeleného vodíku, bude navrhovaná změna zahrnovat investiční podporu na projekty v oblasti zeleného vodíku. Z oznamovací povinnosti bude vyňata rovněž provozní podpora zeleného vodíku určená pro malá zařízení.
- Zahrnout v souladu s přepracovaným zněním směrnice o obnovitelných zdrojích energie ustanovení o provozní podpoře projektů společenství pro obnovitelné zdroje, v jejichž rámci jsou ze soutěžního nabídkového řízení vyňaty projekty s instalovaným výkonem nižším než 1 MW.

Podpora na systémy dálkového vytápění a chlazení a energetickou infrastrukturu

- S cílem přizpůsobit stávající pravidla podpory na systémy dálkového vytápění a chlazení a energetickou infrastrukturu cílům Zelené dohody objasňuje navrhovaná

změna obecného nařízení o blokových výjimkách stávající pravidla a uvádí je do souladu s cíli Zelené dohody, jak je uvedeno v investičním plánu pro udržitelnou Evropu (SEIP)⁴ připojeném ke sdělení o Zelené dohodě.

- Podporu investic do systémů dálkového vytápění, které jsou založeny na fosilních palivech, navíc nelze podle obecného nařízení o blokových výjimkách považovat za způsobilou. Pokud jde o podporu investic do výroby dálkového vytápění s využitím zemního plynu, jakož i investic do distribučních sítí nebo jejich modernizace, zavádějí se zvláštní záruky, jako je „soulad s cíli v oblasti klimatu“, aby se zabránilo uvíznutí a zaručila hospodářská soutěž, a to v souladu s cíli Zelené dohody.
- Co se týká investic do energetické infrastruktury, povolena je podpora energetické infrastruktury pro nové zdroje energie, zejména vodíkovou infrastrukturu. Povolena je rovněž podpora investic, které se nenacházejí v „podporovaných oblastech“. Podpora investic do energetické infrastruktury s využitím zemního plynu musí být upravena tak, aby byly zohledněny cíle Zelené dohody a nezbytný soulad s cíli v oblasti klimatu.

---

⁴ Sdělení Komise – Investiční plán pro udržitelnou Evropu – Investiční plán Zelené dohody pro Evropu, COM/2020/21 final.